

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ELi-sisese tõhustatud solidaarsuse kohta varjupaigavaldkonnas. Vastutuse paremat jagamist ja suuremat vastastikust usaldust käsitlev ELi arengukava”

KOM(2011) 835 lõplik

(2012/C 299/17)

Raportöör: **Cristian PÎRVULESCU**

2. detsembril 2011 otsustas Euroopa Komisjon vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 304 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ELi-sisese tõhustatud solidaarsuse kohta varjupaigavaldkonnas. Vastutuse paremat jagamist ja suuremat vastastikust usaldust käsitlev ELi arengukava”

COM(2011) 835 final.

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav tööhõive, sotsiaalküsimuste ja kodakondsuse sektsioon võttis arvamuse vastu 27. juunil 2012.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 482. istungjärgul 11.–12. juulil 2012 (11. juuli istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 116, vastu hääletas 3, erapooletuks jäi 2.

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Komitee tunneb heameelt komisjoni algatuse üle ja leiab, et Euroopa varjupaigapoliitika läbivaatamine ja kohandamine on vajalik.

1.2 Komitee on seisukohal, et solidaarsuse põhimõte peab jääma nimetatud poliitikavaldkonna nurgakiviks, kuigi liikmesriikide arv ja suurus ning ebavõrdsed migratsioonivood raskendavad varjupaigapoliitika rakendamist. Solidaarsust ei tohi pidada ainult poliitika tõhusust suurendavaks põhimõtteks, vaid ka põhiväärtuseks, mis õigustab ja toetab võetavaid meetmeid.

1.3 Tuleb teha märkimisväärsed jõupingutusi tagamaks, et avalik arvamus, riikide ning piirkondlikud ja kohalikud haldusasutused ning poliitilised vastutajad toetaksid varjupaigapoliitika põhimõttelisi väärtusi, milleks on põhiõiguste järgimine, kriitilises olukorras isikute abistamine, solidaarsus ja usaldus liikmesriikide vahel.

1.4 Komitee on seisukohal, et stimuleerivatele meetmetele tuginev käsitusviis võib varjupaigapoliitika patiseisust välja tuua, tingimusel et määratletakse sobivaimad meetmed, millel on piisav, sealhulgas finantstoetus.

1.5 Praktilise koostöö osas julgustab komitee Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametit oma toimevõimet kiiremini arendama. Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti toimevõime suurendamine on kiireloomuline ja hädavajalik ning see tuleks ellu viia kooskõlas rände- ja varjupaigafondi programmide koostamise ja rakendamisega.

1.6 Komitee kutsub üles parandama pagulaste integreerimiseks võetavaid meetmeid. Kuigi on selge, et Euroopa loodav varjupaigasüsteem on tõhus vahend pagulasseisundi andmiseks kiiresti ja korrektselt, võib siiski tekkida probleeme integratsiooni valdkonnas.

1.7 Lisaks olemasolevale horisontaalsele struktuurile tuleb varjupaigapoliitika kujundamisel arvestada kogu varjupaigatsükli, asetades ohus olevad isikud menetluse keskmesse. Nii on võimalik tuvastada kitsaskohti ja ebaselgust.

1.8 Tuleb märkida, et solidaarsuse põhimõtet ei kohaldata ainult riikide tasandil. Tegu on inimeste- ja rühmadevahelistes suhetes kehtiva üldpõhimõttega. Solidaarsuse vaimu kui Euroopa Liidu alusväärtuste lahutamatu osa tuleb arendada ja edendada kaugemale ratsionaalsetest argumentidest ning rände- ja varjupaigapoliitikast.

1.9 Kodanikuühiskonna organisatsioonide ja komitee kogemus selles vallas võib varjupaigapoliitika täielikumal ja üksikasjalikumal hindamisel kasuks tulla.

2. Sissejuhatus

2.1 Komisjoni dokumendis sedastatakse, et „Euroopa Liidu põhiväärtuste hulka kuulub solidaarsus, mis on Euroopa ühise varjupaigapoliitika juhtpõhimõte [...]. Nüüd on see põhimõte sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 80”.

2.2 Nagu komisjoni dokumendis rõhutatakse, on varjupaigataotlejate vood kõikuvad: „2001. aastal esitati EL 27-s suurim hulk varjupaigataotlusi (425 000), 2006. aastal kahanes see arv 200 000 taotluseni, kusjuures taotluste arvu märkimisväärset suurenemist on oodata 2011. aastal”.

2.3 Komisjon teeb ettepaneku tugevdada ELi-sisest varjupaigalaast solidaarsust neljal teljel: „praktiline koostöö ja tehniline abi, rahanduslik solidaarsus, vastutuse jaotus ja varjupaigasüsteemi juhtimisvahendite täiustamine”.

2.4 Lisaks on komisjoni teatise eesmärk „panustada varjupaigapaketi lõpuleviimisse, arvestades järgmiste kuude ülimat tähtsust 2012. aasta eesmärgi saavutamisel, milles solidaarsusmõõtmel peab olema oma osa”.

3. Üldised tähelepanekud

3.1 Komitee tervitab komisjoni algatust ja leiab, et seatud eesmärkidele vastavate sisuliste kohanduste tegemiseks tuleb läbi viia Euroopa varjupaigapoliitika põhjalik analüüs.

3.2 Pärast hiljutisi poliitilisi sündmusi Põhja-Aafrikas ning Lähis- ja Kaug-Idas on varjupaigapoliitika Euroopa Liidus löögi alla sattunud. Paljud inimesed on pidanud ennast kaitsma, põgenes ELi liikmesriikidesse.

3.3 Komitee on seisukohal, et solidaarsuse põhimõte peab jääma nimetatud poliitikavaldkonna nurgakiviks, kuigi liikmesriikide arv ja suurus ning ebavõrdsed migratsioonivood raskendavad üldiselt solidaarsuse põhimõtte ellurakendamist ja koordineerimist.

3.4 Varjupaigasüsteem peaks olema paindlik, et suuta toime tulla migratsioonivoogude kõikumisega, kuid samas peab see olema ka stabiilne, et institutsionaalsed menetlused ja teised integratsioonimeetmed saaksid konkreetseid tulemusi saavutada.

3.5 Samuti tuleb meenutada, et solidaarsuse põhimõtet ei kohaldata mitte ainult riikide tasandil, vaid tegu on inimeste ja rühmadevahelistes suhetes kehtiva üldpõhimõttega. Solidaarsuse vaimu kui Euroopa Liidu alusväärtuste lahutamatu osa tuleb arendada ja edendada kaugemale ratsionaalsetest argumentidest ning rände- ja varjupaigapoliitikast.

3.6 Komitee tervitab komisjoni rõhuasetust usaldusele. Usalduse põhimõte täiendab solidaarsuse põhimõtet – see sunnib liikmesriike suuremat vastutust võtma. Kõnealuse poliitika edu sõltub iga liikmesriigi osalusest ja vastastikusest toest. Iga liikmesriigi tegevus sõltub teiste liikmesriikide tegevusest, see näitab, kui vajalik on julge koordineerimine ja ühtlustamine.

3.7 Siiski märgib komitee, et varjupaigapoliitika on sidususest ja tõhususest kaugel. Liikmesriikide avatus ja valmisolek pagulaste vastuvõtuks, nagu ka seisukohad ELi varjupaigapoliitika loomise osas, on erinevad. Tuleb teha märkimisväärseid jõupingutusi tagamaks, et avalik arvamus, riikide ning piirkondlikud ja kohalikud valitsemisasutused ning poliitilised otsustajad toetaksid varjupaigapoliitika põhimõttelisi väärtusi, milleks on põhiõiguste järgimine, kriitilises olukorras isikute abistamine, solidaarsus ja usaldus liikmesriikide vahel. Lisaks tuleb rohkem tähelepanu pöörata ka nimetatud poliitika elluviimisele. Praktiline kogemus näitab, et varjupaigataotlejad on haavatavad nii oma päritoluriigis kui ka vastuvõtvas riigis.

3.8 Organiseerunud kodanikuühiskond, mis avaldab oma arvamust regulaarselt komitee kaudu, on juhtinud tähelepanu varjupaigapoliitika puudujääkidele visiooni, struktuuri ja rakendamise osas ning sõnastanud hulgaliselt parandusettepanekuid. Siiani tehtud kohandused ühtlustamise, eriprogrammide rahastamise või institutsionaalsete reformide osas ei ole suutnud ühist varjupaigapoliitikat tugevdada. Vajalik on selle poliitikavaldkonna reform ja komitee kinnitab oma soovi selles protsessis osaleda.

3.9 Komitee on seisukohal, et käes on aeg solidaarsuse ja usalduse põhimõtteid senisest kindlameelisemalt rakendada. Täpsemalt pakub ta välja kaks täiendavat tegevussuunda. Esimese eesmärk on muuta keskpikas ja pikas perspektiivis arvamusi ja hoiakuid varjupaigafenomeni suhtes, konkreetsemalt arvamusi, poliitiliste otsustajate ning kohaliku ja riigi tasandi ametnike hulgas.

3.10 Teises suunas tehakse jõupingutusi osaliselt juba praegu, kuid see tuleks paremini struktureerida ja sõnastada. Nimetatud tegevussuund puudutab solidaarsuse ja usalduse põhimõtete toetamist institutsionaalsete mehhanismidega, edendades riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste osalust. Stimuleerivatele meetmetele tuginev lähenemine võib varjupaigapoliitika patiseisust välja tuua, tingimusel, et määratletakse sobivaimad meetmed, millel on piisav, sh finantstoetus.

3.11 Komitee teeb ka ettepaneku parandada pagulaste integreerimiseks võetavaid meetmeid. Valdkonnas aktiivselt tegutsevad organisatsioonid on esitanud hulgaliselt tõendeid selle kohta, et varjupaigataotlejad on diskrimineerimisohus, neil ei ole juurdepääsu põhilistele avalikele teenustele, nad kannatavad eluasemeprobleemide all ning neil on raskusi isikliku turvalisuse tagamisega. Vaatamata menetlustele, mis võimaldavad pagulasseisundi anda kiiresti ja korrektselt, on praegu loodaval Euroopa varjupaigasüsteemil oht integratsiooni valdkonnas läbi kukkuda.

3.12 Sellega seoses soovib komitee, et kõrvuti olemasoleva horisontaalse struktuuriga tuleks varjupaigapoliitikat analüüsida kogu varjupaigatsükli seisukohast, mis jälgiks ohustatud isikute kogemust alates nende sisenemisest ELi territooriumile, varjupaigataotluse menetlust, sh integratsioonimeetmeid, ning keskpikka

ja pikka integratsiooniperspektiivi või vajaduse korral tagasi-pöördumist koduriiki. Kogu tsükli jälgimine poliitika kujundamise käigus ning keskendumine kriitilises olukorras isikutele hõlbustab märkimisväärselt kitsaskohtade ja ebaselguse tuvas-tamist.

3.13 Kodanikuühiskonna organisatsioonide ja komitee pika-ajaline kogemus kõnealuses valdkonnas võib ELi naaberriikides hiljuti aset leidnud poliitiliste sündmuste valguses õigustatult rünnaku alla sattunud varjupaigapoliitika täielikuma ja üksik-asjalikuma hindamise läbiviimisel kasuks tulla. Komitee on seisukohal, et komisjoni teatistes oleks asjakohane täpsemalt analüüsida kodanikuühiskonna organisatsioonide rolli.

3.14 Komitee tervitab ka Regioonide Komitee ja kohalike omavalitsuste osalemist varjupaigapoliitika väljatöötamisel ning leiab, et piirkondliku ja kohaliku tasandi asutustel on keskne roll selle poliitikavaldkonna, eriti integratsioonimeetmete edukuse määramisel. Nimetatud tasandi asutusi tuleb eelkõige aktiivsete rahastamismeetmete kaudu julgustada võtma suuremat rolli pagulaste integreerimisel.

4. Konkreetsed märkused

4.1 Komitee tervitab komisjoni rõhuasetust praktilise koostööga seonduvatele aspektidele. Samuti nagu õigusloomepaketi vajalikud muudatused, aitab praktiline koostöö teha konkreet-seid parandusi varjupaigamenetlustes. Parema praktilise koostöö eesmärk peaks olema pagulasseisundi andmisega seotud bürok-raatia piiramine ja menetluste lühendamine.

4.1.1 Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomist võib tervitada ning kuigi see protsess on alles algstaadiumis, näitab kõnealune asjaolu, et liikmesriikide vahel on tohtu koostöö-potentsiaal. Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti esmane tegevus puudutab konkreetsemalt abi ja koolitust. Komitee kutsub Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametit üles kiiremini edasi liikuma suurema toimevõime arendamiseks. Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti toimevõime suurendamine on kiireloomuline ja hädavajalik ning see tuleks ellu viia kooskõlas rände- ja varjupaigafondi programmi koostamise ja rakenda-misega. Ameti nähtavust ja usaldusväärsust võiksid suurendada personali lähetamine ja kiirreageerimisoperatsioonide läbivi-iimine. Ettenähtud aastaaruanne võiks aidata koguda asjakohaseid andmeid varjupaigaküsimustes. Komitee soovib, et aastaaruandes võetaks arvesse neid hulgalisi tõendusmaterjale, mida võivad pakkuda asjaomases valdkonnas tegutsevad kodanikuühiskonna organisatsioonid.

4.1.2 Komitee kutsub Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugi-ametit üles kiiresti välja arendama teabe kogumise süsteemi sisserännanute päritoluriikidest. See annaks vajalikul hetkel liik-mesriikide käsutusse usaldusväärse ja võrreldava teabe, et liht-sustada menetlust selle lühendamise ja vajaduse korral õiglase-maks muutmisega. Nimetatud teabe puhul on siiski oluline ette näha selle hindamine sõltumatutel alustel.

4.1.3 Kuigi Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti tugevda-mine on kiiduväärt algatus, ei tohiks see takistada liikmesriikidel arendamast omaenda institutsioone ja suutlikkust varjupaiga-probleemide haldamisel. Stimuleerivate meetmete loogika koha-selt peaks Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti tugevdami-sega kaasnema ka mehhanismide loomine, et tagada liikmesrii-kide asutuste suurem avatus Euroopa koostööks ja tõhusamaks vastamiseks varjupaigalastele väljakutsetele.

4.1.4 Kriisiolukorrad võimaldavad kontrollida institutsionaal-sete lahenduste elujõulisust, kusjuures varjupaigapoliitika puhul on nii positiivseid kui ka negatiivseid tulemusi. Üldiselt on Euroopa Liit ja liikmesriigid varjupaigataotlejate erakorraliste voogude vastuvõtmiseks halvasti ettevalmistatud, kuigi lihtne analüüs näitab, et nimetatud vood või vähemalt nende sisene-mispunktid on prognoositavad. Komitee soovib pöörata suuremat tähelepanu varjupaigataotlejate nii tavapäraste kui ka erakorraliste voogudega enim kokku puutuvate liikmesriikide suutlikkuse suurendamisele.

4.1.5 Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti koostöö jätka-mine ja süvendamine teiste ELi ametitega, näiteks FRONTExiga, on tervitatav. Komitee soovib tungivalt, et Euroopa Varjupaiga-küsimuste Tugiamet pööraks eritähelepanu nende isikute põhi-õiguste problemaatikale, kellega tal on otsesed või kaudsed kontaktid. Kui eesmärk on tagada struktuuriline ja operatiivne tasakaal varjupaigapoliitika vahendite vahel, on hädavajalik teha koostööd põhiõiguste ametiga.

4.1.6 Komitee toetab ideed kasutada erakorraliste migratsioo-nivoogude korral kodanikukaitse mehhanismi. See võimalus ei tohiks siiski vähendada riiklike asutuste motivatsiooni luua tuge-vad, varjupaigataotlejate voogude kõikumisega toime tulevad varjupaigasüsteemid.

4.1.7 Uuendatud seadusandliku paketi tõhusaks rakendami-seks tuleb esmajärjekorras kasutada jooksva eelarveaasta vahen-deid. Siiski soovib komitee juhtida tähelepanu vajadusele jätkata varjupaigataotlejate voogudega silmitsi seisvate liikmesriikide suutlikkuse suurendamist. Arvestades, et rändevoogude päritolu-riikide geopoliitiline olukord on jätkuvalt ebastabiilne, ei saa eeldada pagulaste arvu märkimisväärselt langust. Seega on oluline jätkata paralleelselt õigusaktide ühtlustamise ja rakenda-mise jõupingutustega ka eriolukorras riikide süsteemide tugev-damist. Olemasolevaid, enamikus uuenduslikke projekte tuleb jätkata ja asjakohaselt toetada. Selgete tulemuste puudumine kahjustab liikmesriikide usaldust ELi toetuse vastu ja nende soovi tulevikus täiendavalt panustada.

4.1.8 2014. aastast on liikmesriikide käsutuses uus rände- ja varjupaigafond. Komitee kutsub komisjoni üles algatama liik-mesriikidega tõsise dialoogi, et selgelt määratleda riikliku tasandi vajadused ja prioriteedid. On äärmiselt tähtis, et selles dialoogis osaleks ka Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee organiseeritud kodanikuühiskonna esindajana, Regioonide Komitee ja koha-likud omavalitsused. Fondi programmides tuleb selgelt arvesse võtta liikmesriikide vajadusi ja prioriteete ning olemasolevaid

ressursse ja vahendeid. Lisaks leiab komitee, et iga-aastane aruandluskohustus eraldatud vahendite kasutamise kohta muudab liikmesriigid vastutustundlikumaks ja motiveerib neid veelgi aktiivsemalt püüdlema varjupaigapoliitika eesmärkide saavutamise poole.

4.1.9 Komitee märgib, et kodanikuühiskonna organisatsioonidel on raskusi vajalike vahendite saamisel olulise kohaliku mõjuga projektide läbiviimiseks. Menetlusi tuleks lihtsustada, et hõlbustada kodanikuühiskonna ja varjupaigataotlejate osalust.

4.1.10 Komitee toetab komisjoni kavatsust kasutada olemasolevaid vahendeid eelkõige praegusel hetkel pagulaste voogudega kokkupuutuvate riikide huvides. See võimaldab suurendada vastavate riikide kaasatust ja tugevdada nende suutlikkust. Lisaks on tegu suurepärase näitega varjupaigapoliitika peamise põhimõtte – solidaarsuse – praktilise rakendamise kohta.

4.1.11 Samas vaimus toetab komitee tingimusteta stimuleerivaid rahastamisstiimuleid liikmesriikidele, sarnaselt nendega, mida kasutatakse praegu teatavate pagulaste kategooriate (haavatavad rühmad ning inimesed piirkondliku kaitse programmide) ümberasumiseks, et pakkuda kompensatsiooni liikmesriikidele, kes on nõus rahvusvahelise kaitse all olevate isikute ümberasumisega teisest liikmesriigist.

4.1.12 Olemasolevaid vahendeid tuleb täiendada ka teistest rahastamisallikatest, näiteks Euroopa Sotsiaalfondist ja Euroopa Regionaalarengufondist. Lisaks soovib komitee kaasata projektidesse senisest suuremal määral organiseeritud kodanikuühiskonda ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi.

4.2 Komitee toetab ühiseid jõupingutusi Dublini määruse reformimiseks. Mitmed asjaolud, millele on eelkõige juhtinud tähelepanu kodanikuühiskonna organisatsioonid, tõendavad, et süsteem ei täida oma eesmarke. Määruse keskpikas ja pikas perspektiivis vajaliku reformi taustal on põhimõttelise tähendusega ka Euroopa Inimõiguste Kohtu otsused ja soovitused. Komitee on valmis arutelu jätkama ja toetab kõiki jõupingutusi, mille eesmärk on analüüsida, hinnata ja leida sobivaimaid sekkumisvahendeid. Äärmiselt soovitatav oleks viidata põhiõigustele kui prioriteetsele kriteeriumile Dublini süsteemi hindamisel.

4.3 Rahvusvahelise kaitse taotlejate ümberpaigutamise osas leiab komitee, et see ei ole vajalik, kuni taotlejad viibivad taotluse esitamise riigis inimväärtetes tingimustes ja taotlusi menetletakse kiiresti. Liikmesriikide vastuvõtusuutlikkust tuleb suurendada. Vastasel juhul võiks sobiv olla taotlejate ümberpaigutamise vabatahtlik mehhanism, mis põhineks stimuleerivatel meetmetel.

4.3.1 Kuigi rahvusvahelise kaitse saajate ümberpaigutamise küsimuses on olemas suhteline üksmeel, ei tee liikmesriigid

koostööd erilise veendumusega. Komisjoni katseprojekt ei ole suutnud tõhusat ümberpaigutusmehhanismi luua. Komitee kutsub komisjoni, Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametit ja liikmesriike üles jätkama nimetatud projekti osas koostööd ning kujundama see ümber vabatahtlikkuse alusel toimivaks alaliseks programmiks. Samuti on tähtis tuvastada ja rakendada stimuleerivaid meetmeid, mis võimaldaksid suurendada liikmesriikide osalust selles alalises programmis. Stimuleerivate meetmete ulatus ja olemus peaksid olema komisjoni plaanitava hindamise keskmes.

4.4 Üks kasulik vahend varjupaigapoliitika rakendamisel võiks olla varjupaigataotleste ühine menetlemine. Komitee ootab selles õiguslikult ja toimimise seisukohalt keerulises küsimuses huviga komisjonipoolse hindamise tulemusi. Komitee leiab, et ühine menetlemine võiks osutuda asjakohaseks lahenduseks varjupaigataotlejate kõikevate voogude küsimusega tegelemisel. Samas võiks selle kaudu luua standardmenetluse, millele liikmesriigid saaksid oma tegevuses tugineda. Komitee on seisukohal, et tuleks edendada ühist menetlust ning paralleelselt suurendada ka riikide toimevõimet, tingimusel, et arvesse võetakse mõjuhindamise tulemusi. Riikide võimekus hõlmab tegevusi, mis on keerukamad kui lihtne taotluste menetlemine, ning liikmesriike tuleks motiveerida täitma jätkuvalt aktiivset rolli kõigis varjupaigapoliitika valdkondades.

4.5 Komitee toetab ajutise kaitse direktiivi mehhanismi aktiveerimist, tingimusel, et vajalikud tingimused on täidetud. Kuigi erakorralised varjupaigataotlejate vood on harvad, tekivad nende tõttu kriitilised perioodid, millega Euroopa ja riiklikud institutsioonid peavad olema valmis toime tulema. Komitee juhib lisaks tähelepanu päästemissioonidega seotud praktikale ja kordab, et tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttest tuleb täielikult kinni pidada.

4.6 Komitee tunneb heameelt Kreekaga seoses ilmnenu varjupaigapoliitika küpsuse ja arengu üle. Vahenditega, millega sanktsioneeritakse Euroopa õiguse rikkumist, peavad kaasnema ka toetusmeetmed. Komitee kutsub komisjoni ja teisi ELi ameteid üles võtma proaktiivse ja ennetava lähenemisviisi liikmesriikide suhtes, kes peavad oma varjupaigasüsteemi tulemuslikkust parandama. Kuigi Kreeka abiprogrammi näol on tegu olulise sammuga õiges suunas, tuleb jätkata selle piisavat rahastamist. Kreeka ja Malta juhtumid on varjupaigapoliitika proovikivid. Kui liikmesriigid ja Euroopa institutsioonid ei suuda suurte varjupaigataotlejate voogudega silmitsi seisvate riikide suhtes tõelist solidaarsust üles näidata, on varjupaigapoliitika läbi kukkunud ning sellel on väga tõsised tagajärjed paljude kriitilises olukorras olevate inimeste jaoks. Abi peab olema mitmekesine, tõhus ja koordineeritud.

4.7 Komitee tervitab Dublini süsteemi tugevdamist, eriti seire parandamist ja varajase hoiatamise mehhanismi loomist. Nimetatud vahendid võivad liikmesriikidel aidata paremini valmistuda varjupaigataotlejate voogudega toimetulekuks ning varjupaigapoliitikat tõhusalt koordineerida. Nimetatud mehhanismid tuleb luua, arvestades liikmesriikide vajadustega ning järgides pagulaste põhiõigusi.

4.8 Varjupaigapoliitika tugevdamisele võiks kaasa aidata tõhusam piirihaldus ja parem viisapoliitika. Komitee tunneb heameelt selles valdkonnas tehtud edusammude üle, kuid leiab siiski, et kaitseklausel, mis võimaldab peatada viisata kolmanda riigi kodanike vaba liikumise, võib osutuda problemaatiliseks isegi oludes, kus riik peab tõendama, et on olemas andmed, mille kohaselt on viisa puudumine kaasa toonud varjupaigasüsteemi kuritarvitamise.

Brüssel, 11. juuli 2012

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president

Staffan NILSSON
